

28/06/2016

שר הבריאות, מר יעקב ליצמן

שר האוצר, מר משה כחלון

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

הנדון: קריסת מערכת הבריאות בישראל

שלום רב,

פרויקט "מכתבים לבריאות" הוא יוזמה פרטית של אנשים המבקשים להעלות על הכתב את סיפוריהם האישיים, כדי לחלוק עמכם את התלאות והמצוקה שנגרמו להם בשל חוסר יכולתה של מערכת הבריאות להעניק להם טיפול הולם. במכתבים אלה נפרש בפניכם את הסיפורים הכואבים מבתי החולים, המרפאות, מוקדי החירום ושאר הנציגויות שנמצאות בתחום אחריותו של משרד הבריאות. אנו תקווה שהשיתוף של סיפורים אלה יעזור לכם להבין את חומרת המצב ולפעול במלוא הנכונות והדחיפות כדי לתקנו.

בחודש שעבר [פורסם בעיתון "הארץ"](#) כי משרד הבריאות החליט לקצץ משמעותית את מימון מלגות ההתמחות בפסיכולוגיה. ההשלכה היא בדיוק מה שארגון "בנפשנו" מזהיר מפניו כבר חודשים רבים - פגיעה חמורה בזמינות ובאיכות הטיפול לאנשים שמתמודדים עם בעיות נפשיות. ההחלטה נכנסה לתוקף בחודש זה:

"קופת חולים כללית תפסיק לקלוט מתמחים בפסיכולוגיה קלינית החל מהחודש הבא - זאת על רקע החלטת משרד הבריאות להפסיק לממן באופן מלא את מלגות המתמחים. בחודש האחרון הפסיקו בקופה לראיין מתמחים חדשים בפסיכולוגיה קלינית. כללית, היחידה מבין ארבע הקופות שמכשירה כיום מתמחים, מחזיקה ב-130 תקני התמחות - כשליש ממערך הכשרת המתמחים בישראל. בעקבות ההחלטה יתר קופות החולים הקפואו תוכניות חדשות להכשרת מתמחים.

בינואר השנה דיווח 'הארץ' כי משרד הבריאות החליט לצמצם בשני שליש את מימון מלגות ההתמחות בפסיכולוגיה קלינית, שמהווה חלק הכרחי מהתהליך ההכשרה. המהלך שיצא לדרכו בסוף 2015 עורר התנגדות חריפה הן מצד קופות החולים והן מצד מרפאות בריאות הנפש שבבעלות המדינה, שחויבו גם הן לממן באופן עצמאי את הכשרת המתמחים.

עד כה מימן המשרד מלגה מלאה בגובה 64 אלף שקלים לכל מתמחה. החל מיוני צפוי מימון המלגה לצנוח ל-18 אלף שקלים, כשהציפייה היא שקופות החולים ותחנות בריאות הנפש הממשלתיות יישאו בשאר העלות. בכללית הודיעו כבר בתחילת השנה כי אין בכוונת הקופה לממן את הכשרת המתמחים בפסיכולוגיה קלינית. גורמים בקופה אמרו אז שהכשרת מתמחים במסגרות השונות של הקופה היא מחווה של רצון טוב וכי הקופה מעדיפה להשקיע כ-6.5 מיליון שקל הנדרשים להכשרה בהעסקה אנשי מקצוע מוסמכים ומנוסים שיוכלו לתת מענה למטופלים רבים יותר.

הדיונים שנערכו בנושא בין המשרד לבין הקופה לא נשאו פרי. במכתב פנימי ששלחה לאחרונה מירי דנון, הפסיכולוגית הארצית של כללית, לאנשי בריאות הנפש בקופה, היא הודיעה כי החל מה-1 ביוני לא ייקלטו מתמחים בפסיכולוגיה קלינית במרפאות בריאות הנפש, כולל מרפאות בבתי חולים.

'יצוין שיש התנגדות של הקהילייה הפסיכולוגית והפסיכיאטרית בארץ למהלך זה של המשרד', הוסיפה מירי במכתב וסיכמה כי ההחלטה התקבלה בצער ודאגה 'בשל המקום המרכזי והחשוב שמהווים המתמחים בפסיכולוגיה קלינית במערך בריאות הנפש של הכללית'.

בשנים האחרונות נפתחו מגמות חדשות ללימודי תואר שני בפסיכולוגיה קלינית, ללא תיאום עם משרד הבריאות. כיום נדרשים בוגרי התואר להמתין שנתיים-שלוש לפני שיימצא להם מקום להתמחות. לפי נתוני משרד הבריאות, רשימת ההמתנה מונה כ-300 בוגרים.

פקק נוסף נוצר בכניסה לשנת ההתמחות האחרונה באשפוז, הכוללת היום כ-120 ממתנים. ההתמחויות, רובן בתחום הפסיכולוגיה הקלינית, נעשות במסגרות ממשלתיות כמו תחנות בריאות הנפש (280 תקנים), בקופת חולים כללית (130 תקנים) ובמסגרות ציבוריות מוכרות של התמחות המופעלות על ידי עמותות.

ביום רביעי צפויים מתמחים ומתמחים לעתיד בפסיכולוגיה להפגין מול ותחנת בריאות הנפש ומשרד הבריאות ביפו. את ההפגנה יזמו תנועת המאבק למען פסיכולוגיה ציבורית, ועד המתמחים בפסיכולוגיה קלינית וארגון "בנפשנו".

מאז שנת 1976 לא עודכנה מערכת התקינה הקובעת את מספרי הרופאים, האחיות, מיטות האשפוז ואמצעים חיוניים נוספים בבתי החולים ובמרפאות. משנה זו ועד התקופה הנוכחית, אוכלוסיית ישראל גדלה מ-3.5 מיליון איש ליותר מ-8 מיליון. כל ההבטחות להוסיף תקנים לאנשי צוות ומיטות אשפוז טורפדו בשל חוק ההסדרים ולא מומשו. מסקנות ועדת גרמן משנת 2014 לא מומשו אף הן, עקב פיזור הכנסת והממשלה וקיום הבחירות מוקדם מהצפוי.

ממשלות ישראל לדורותיהן הזניחו את תיק הבריאות. מערכת הבריאות בישראל כבר לא נמצאת "על סף קריסה", היא קורסת בפועל. כעת האחריות נמצאת בידיכם.

אנו, אזרחיות ואזרחי ישראל הסובלים מדי יום כתוצאה מההזנחה המתמשכת, דורשים להציב את שיקום מערכת הבריאות בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולייחס לתקציב ולקשיי התפעול של מערכת הבריאות את אותה מידת חשיבות שמוענקים לתקציב ולקשיים של מערכת הביטחון. ההגנה על חייהם של אזרחי המדינה כוללת לא רק פעילות צבאית, אלא גם את השמירה על תפקודן התקין של מערכות מצילות חיים, מאריכות חיים ותומכות באיכות החיים. אנו נמשיך להזכיר לכם ולהפציר בכם להתגייס למטרה, עד שנראה שינוי לטובה מיושם בפועל.

בציפייה ובתקווה לטיפולכם המיידי,

צוות "מכתבים לבריאות"